

بررسی ابعاد مختلف ارگونومی در طراحی داخلی فضاهای درمانی با رویکرد افزایش کیفیت در سلامت روانی کارکنان و بیماران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۳/۰۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۴/۰۵

کد مقاله: ۱۲۹۴۰

مطهره غلامپور^{۱*}، محمد روحانی^۲

چکیده

ایجاد محیطی امن و ایمن در طراحی فضای درمانی، از جمله دغدغه‌های طراحان است که بارها در مقالات و پژوهش‌های متعدد نیز بر ضرورت آن تأکید شده است. خصوصاً در بخش‌هایی که مختص کودکان می‌باشد و با توجه به مقتضای سنی کودکان که بسیار پر جنب‌وجوش‌تر از افراد بزرگسال هستند، اهمیت بیشتری می‌یابد. از سوی دیگر، ارگونومی ارتباطی مستقیم با ایمنی دارد و هرچه فضا ایمن‌تر باشد می‌توان گفت به شاخصه‌های یک فضای ارگونومی نزدیک‌تر شده‌ایم. امروزه در درمانگاه‌ها متأسفانه تنها کالبد فیزیکی بنا صرفاً از جهت بهداشت و عدم آلودگی و ارتباطات عملکردی و فیزیکی فضاهای موجود ارزیابی می‌شود و احساس رضایت کاربران مجموعه (بیماران و کارکنان) از فضا و جنبه‌های ادراک دیداری و بصری موجود و تأثیر آن‌ها بر رفتار بیماران اهمیت چندانی ندارد. طراحی داخلی فضای درمانی، جزء جدایی‌ناپذیر کیفیت طراحی محیط به شمار می‌رود؛ اما نباید عناصر و لوازم صرفاً لوکس را با مبحث طراحی داخلی اشتباه گرفت. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که ایجاد انعطاف‌پذیری بالا، امنیت، صمیمیت از یکسو و نور طبیعی، چشم‌انداز محیط، رنگ، صوت و مبلمان که همگی شاخص‌هایی از ارگونومی به شمار می‌روند از سوی دیگر می‌توانند در روند بهبود بیماران تأثیر شایانی داشته باشند. هدف از این مقاله شناسایی هرچه بیشتر آیت‌های مؤثر در ارگونومی فضاهای درمانی و تقویت آن‌ها به گونه‌ای که راحتی و رفاه و آرامش هرچه بیشتر بیماران و بخش درمان را فراهم آورد می‌باشد. در این مقاله از روش تحقیق توصیفی با استفاده از منابع کتابخانه‌ای و اسنادی استفاده شده است.

واژگان کلیدی: آسایش و آرامش، بیمارستان‌های آینده، سلامت روانی کارکنان و بیماران، افزایش بهره‌وری

۱- مدرس دانشگاه هنر معماری (نویسنده مسئول) sakhteman.saz.gholampour@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری داخلی دانش آموخته دانشگاه خاوران مشهد